

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Srody, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Inscrycja od wiersza w półkolumnie (drukem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD

Monarchya Austriacka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Holandya. — Włochy. — Niemce. — Królestwo Polskie. — Rosya. — Grecya. — Turcya. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Kronika.

Monarchya Austriacka.

Sprawy krajowe.

(Bliższe doniesienie o zarazie na konie w cesarstwie rosyjskiem.)

Lwów, 5. marca. C. k. wicekonsul w Belzie w Besarabii otrzymawszy wezwanie z c. k. jeneralnego konsulatu w Odesie, by doniósł wys. władzom krajowym we Lwowie i w Czerniowcach, czyli i w jakim stopniu w sąsiednich guberniach rosyjskich panuje tak zwana sybirska zaraza na konie, (o czem donosiła *Gazeta Lwowska* w nr. 26 r. b.), przesłał następujące sprawozdanie pod dniem 20. lutego r. b.

O zarazie sybirskiej na konie, któraby w tak wysokim stopniu grasować miała w sąsiednich guberniach rosyjskich, nie tutaj nie słyszano, mianowicie podczas odbytego niedawno jarmarku Belzkiego.

Stan zdrowia koni na Besarabii w ogóle jest pomyślny wyjawiający się tu i owdzie dość częstych wypadków zapalenia śledziony. Ale lubo ta choroba jest zaraźliwa i najwięcej za sobą pociąga zapalenie płuc, jednak charakter jej jest czysto sporadyczny i nierozszerza się powietrzem jak zaraza na bydło rogate.

W Belzie samym i w okolicy zdarzały się wypadki takiej choroby na konie. Koń rasowy dobrze żywiony i należycie w stajni utrzymywany zachorował nagle. Z razu dostał drżenia w tylnej części, obroku brać niechciał, bił ciągle nogami i często padał. Na zajutrz pokazały się wielkie wrzody na szyi i na głowie konia, co było niezawodnym znakiem, że choroba już niedowyleczenia, i rzeczywiście koń tej samej nocy zginął. Przy drugim takim wypadku przecięto po opuszczeniu krwi wrzód, z którego wyciekła materyja ciemno-zółta. Jednak wrzód był po lewej stronie piersi i nie sięgał ani do gardła ani do głowy. Jakoż koń czwartego dnia wyzdrowiał.

Z tych dwóch, jak z innych wypadków na wsi wnosić można, że jeżeli rzeczywiście panuje w guberniach rosyjskich jaka zaraza na konie, tedy niejest niczem innem jak zapaleniem śledziony połączonem z zapaleniem płuc, którą to chorobą na Besarabii nazywają *Dalak*.

(Program podróży J. M. Cesarstwa z powrotem do Wiednia. — Ulgi w sprowadzaniu przedmiotów na przyszłą wystawę rolniczą w Wiedniu. — Losowanie obligów. — Doniesienie z Mediolanu.)

Wiedeń, 3. marca. Z Mediolanu donoszą: Dnia 2. marca odjeżdżają ztąd Najjaśniejsi Państwo na Lodi, Kremone i Mantue; w obu ostatnich miastach odbędą Ich Mość Cesarstwo nocleg, jak niemniej w Treviso i Udine. Do Wiednia przybędą Najjaśniejsi Państwo dnia 12. marca. Gdzie nie ma stacyi kolei żelaznych, tam stać musi 630 koni w pogotowiu dla nadzwyczaj licznej świty dworu cesarskiego.

Gazeta wiedeńska donosi: Jego c. k. apostoł. Mość raczył z powodu wystawy agronomicznej urządzonej w pamięć 50letniego istnienia niższo-austriackiego towarzystwa agronomicznego najwyższem postanowieniem z 11. grudnia 1856 i lutego 1857 najlaskawiej dozwolić:

by od przedmiotów gospodarczych, jakie towarzystwo agronomiczne zakupić i w drodze wylosowania w obrebie celnym rozszerzyć zamyśla, nie pobierano żadnych taks loteryjnych;

od przedmiotów między tem znajdujących się i sprowadzonych z zagranicy nie pobierać żadnego cła przywozowego

i z wyjątkiem bydła rzeźnego i do zakłueia niepobierać żadnej akcyzy od przedmiotów przywozowych do Wiednia i ulegających podatkowi konsumcyjnemu, i które na mocy poświadczenia komitetu wystawy przeznaczone są na wystawę, jeśli będąc własnością jednego i tegoż samego właściciela nie przenoszą tej ilości, od jakiej podatku konsumcyjnego wraz z dodatkiem nie przypada więcej nad jeden złr.

Ministryum finansów rozporządziło także, że za te przedmioty przeznaczone na wystawę, od których cło lub akcyza ma być opłacona, nie ma być cło lub podatek konsumcyjny pobierany w chwili

ich przywozu do kraju, a w szczególności do Wiednia, lecz dopiero po skończonej wystawie i tylko na ten wypadek, jeśli by weszły w obrot handlowy, lub w Wiedniu pozostały.

Przy wylosowaniu 284tem dawniejszego długa państwa dnia 2. b. m. wyciągnięto nr. 299.

Serya ta zawiera 5 procentową obligacyę nr. 1 z pożyczki zaciągniętej we Florencyi z jedną czwartą częścią sumy kapitałowej, tudzież 4% obligacyą nr. 728 aż łącznie do 2022 pożyczki zaciągniętej od domu handlowego *Osy*, Lit. A. w sumie kapitałowej 1,190.813 złr. i w kwocie procentowej według stopy znížonej 24.994 złr. 19²/₄ kr.

Zawarte w tej seryi szczególne numera obligacyi ogłoszone będą później osobnym wykazem.

Z **Mediolanu** donoszą z 27. z. m.: Wczoraj po południu odbyła się pierwsza zabawa maskowa na Corso, w której miały udział niezliczone tłumy ludności. Było kilka pięknie udekorowanych powozów, i ciskano zwawo takzwane „Coriandoli“, chociaż świeżo przyrządzone zapasy nie mogły być dostateczne. Liczne balkony placu „Franciszka Józefa“ przepełnione były widzami. Ich Mość Cesarstwo i Jego cesarzew. Mość Arcyksiążę Ferdynand Maksymilian przybyli około godziny trzeciej i udali się na balkon pałacu margrabi Saporiti, z kąd przez trzy niemal kwadransy przypatrywali się igrzysku, a przyjmowani i witani zewsząd z wielką serdecznością powrócili przed godziną 5tą do burgu, gdzie się uczta odbyła. Wieczór odegrano w teatrze „Scala“ operę „Semiramide“; w teatrze było pełno widzów. Najwyższy dwór cesarski spędził cały wieczór w swych apartamentach.

Hiszpania.

(Niebezpieczeństwo konsula hiszpańskiego w St. Domingo.)

Z **Madrytu** piszą pod dniem 23. lutego: „Podług doniesienia w dzienniku *Espana* nadeszły tu wczoraj smutne wiadomości z San Domingo. Dawna, pożałowania godna sprawa względem wpisywania Hiszpanów wywołała gwałtowne excesa i lud targnął się na konsula hiszpańskiego. Zerwał herby państwa z konsulatu i życie konsula było zagrożone. Na pierwszą wiadomość o tem powziął jeneralny kapitan Kuby natychmiast potrzebne środki, by otrzymać spieszne i zupełne zadośćuczynienie.“

Anglia.

(Sprawy w Izbach.)

Na posiedzeniu *Izby niższej* z 25go lutego otrzymał rząd znaczną większość w sprawie miejscowej wprowadzić, ale dość ważnej dla kraju. Chodziło o drugie odczytanie bilu mra. *M. Mahona* względem lepszego uregulowania rybołówstwa nadbrzeżnego w Irlandyi. Kilku członków przemawiało za bilem, ale *jeneralny prokurator* wystąpił przeciw niemu i Izba odrzuciła wniosek 185 głosami przeciw 10.

W *Izbie wyższej* wytoczył *Earl of Carnarvon* dalszą debatę nad rezolucyą Lorda Derby w sprawie chińskiej i przyłączył się stanowczo do opozycji. — Lord *Methuen* uważa to za rzecz doowiedzoną, że statek „Arrow“ był własnością angielską. Na to oświadczył Lord *St. Leonards*, że ze stanowiska prawnika i sędziego musi wystąpić przeciw angielskim przywilejom statku „Arrow“. Tak Sir J. Bowring jak i Lord Clarendon mylą się, a prawo, które starał się udowodnić Lord kanclerz, niema prawie nic wspólnego z prawem internacjonalnem. Nakoniec pominawszy nawet kwestyę prawną, niesłuszne jest zażalenie angielskie. Yeh uwięził tylko dwóch oczywistych korsarzy, i w końcu chciał ich wydać nawet. A flota angielska, która oszczędzała Odesy, bombardowała Kanton dla dwóch korsarzy! Jestto krzyżująca niesprawiedliwość. — Lord kanclerz protestował gwałtownie przeciw zarzuconej sobie nieznamomości prawa, ale wnet wezwany do porządku usiadł napowrót z największem oburzeniem. — Lord *Malmesbury* zrobił uwagę, że pierwsi prawnicy Anglii niemogą pogodzić się w zdaniach o narodowości tej nieszczęsnej Lorchy; jakoż dziwić się Chińczykom, że myśleli inaczej niż Sir Bowring? Pełnomocnik w Hongkong prawi o godności bandery angielskiej. Ale to nie podniesie wcale godności tej w oczach Europy, jeśli bandera angielska będzie służyć za zastonę przemysłnikom, a dla Anglii niewielka to przysługa, że podsycono znowu na sto lat nienawiść Chińczyków ku Anglii. — Lord

Albemarle zwracał uwagę na to, że statek „Arrow“ był struktury portugalskiej, i mandaryni nie mogli się przeto mylić co do obcego charakteru Lorchy. — Lord *Ellenborough* mówił, że sprawa ta zajmuje go osobiście, gdyż sam prowadził wojnę z Chinami. Umysłnego znieważenia bandery angielskiej niemożna zarzucać Chińczykom; ale dr. Bowring przemawiał o prawie banderowem Lorchy inaczej do konsula Parkes a inaczej do gubernatora Yeh. Prowadzić naraz dwie wojny azjatyckie, to sprzeciwia się wszelkim prawdom rozsądnej polityki. Rząd zrobiłby najlepiej przerywając tę równie niedorzeczną jak zbrodniczą wojnę. — *Earl Granville* bronił Sir J. Bowringa i konsula Parkes, gdyż obadwaj zrobili to tylko czego przed nimi próbowało stu innych agentów, a względem przypuszczenia do Kantonu pałuje tylko jeden głos pomiędzy wszystkim, narodami Europy. — Wreszcie zamknął debatę *Biskup oxfordzki* napomnieniem, by zakończono tę niechrześcijańską wojnę usunięciem dwóch zapamiętałych reprezentantów rządu w Kantonie i Hongkongu. Przy głosowaniu pokazało się: Za rezolucją 53 głosów obecnych i 57 przez zastępców, razem 110; przeciw rezolucji 71 obecnych a 75 przez zastępców, razem 146, zatem większość za rządem: 36 głosów. Posiedzenie skończyło się o 10 minut przed łwszą zrana.

Na posiedzeniu *Izby niższej* z 26. lutego zapowiedział Mr. *Gladstone* poprawkę względem cła od cukru i herbaty.

Po nim wniósł Mr. *Cobden* swoją rezolucję, która ubolewa nad wypadkami w Kantonie, uważa urzędowe wyjaśnienia w tej mierze za niedostateczne i żąda, by izba mianowała osobny wydział do rozpoznania stosunków handlowych z Chinami. Wnioskodawca zapewniał, że w ocenieniu tej smutnej sprawy ma jedynie tylko honor Anglii na względzie. Z wielkim żalem jednak przekonał się, że do zagranicznej polityki Anglii wkradła się od niejakiego czasu dążność, której niepochwali pewno żaden prawdziwy patriota, żaden mąż z sercem i rozumem, bo chociaż niekiedy zarzucano Anglikom zarozumiałość lub żądzę walczenia, nigdy przecież niemożna było obwiniać ich o hardość w obec słabszych a zarazem o czołganie się przed silniejszym. Tej nieszlachetnej, nierycerskiej polityki użyto teraz przeciw Chinom. Mowca radził rządowi nieużywać tej przypadkowej sposobności do dalszego prowadzenia zahorzej wojny, lecz uśmierzyć wprzód terazniejszą zataregę, a potem wspólnie z Francją i Ameryką rozpocząć spokojne układy dla usunięcia istotnych niedogodności.

Rezolucya pana *Cobdena* wywołała dłuższą debatę. Kilku mówców występowało przeciw niej, zarzucając panu *Cobden*, że obwinia wszystkich kupców angielskich w Kantonie o niechrześcijańskie, a nawet nieludzkie uczucia, kiedy przecież sam Mr. *Parker*, pełnomocnik Stanów zjednoczonych w Kantonie, składa całą winę na Chińczyków. Kilku innych mówców popierało tę rezolucję, a między tymi oświadczył Sir *E. Bulwer Lytton*, że nawet prawo wstępu do Kantonu niewarte jest wojny, i że Chinacy nie mogli przecież tak dalece zgrzeszyć, by karano ich bombami i kartaczami; Sir *E. Perry* utrzymywał, że wszyscy kupcy angielscy w Chinach trudnią się przemysłnictwem i dłuźni są Chińczykom znaczne sumy, które radziły umorzyć wojnę; a nawet Lord *John Russell* występował przeciw rządowi, ganiąc dowolne postępowanie urzędników angielskich w Chinach i łatwość z jaką rząd Jej Mości Królowy pochwilił gwałtowny ich postęp. Sir J. Bowring — mówił dalej — zamierzył przywieść do skutku rewizję istniejących traktatów. Ale do tej rewizji potrzeba wojny, a do wojny słusznego powodu, a tego niema wcale. Mianożby zachceniom Sir J. Bowringa poświęcić stosunki handlowe z Chinami? Lud angielski niepowinien zezwolić na to, by zapamiętały agent teroryzował bez przyczyny słabsze państwo. W końcu odroczono dalszą debatę i zamknięto posiedzenie o kwadrans na pierwszą w nocy.

Francya.

(Kodeks karny. — Nadzór policyi poprawczej. — Sprawa neuenburska. — Rady jeneralne w sprawie handlu. — Kościół obrządku greckiego. — Biblia z r. 850. — Pielgrzymka do ziemi ś. — Okręt rosyjski.)

Paryż, 27. lutego. Na przedwczorajszym posiedzeniu ciała prawodawczego oznajmił prezydent, że projekt wojskowego kodeksu karnego został już podany do druku i w kilku dniach rozdany będzie deputowanym. — Sąd policyi poprawczej skazał na ostatniem posiedzeniu swoim dziewięciu handlarzy za podpuszczanie wody do mleka na więzienie od jednego do dwóch miesięcy i karę pieniężną po 50 franków. — Minister spraw zagranicznych miał odpowiedzieć jednemu z dyplomatów zagranicznych, że co do sprawy neuenburskiej na wszelki sposób zachodzą jeszcze trudności; ale Francya usunęła już nierównie większe przeszkody, i niema przeto powodu obawy, gdyż cały świat jest ożywiony dziś szczerą miłością pokoju. — Sprawozdania przeszłorocznych rad jeneralnych zostały teraz ogłoszone drukiem. Pokazuje się z nich, że siedem rad jeneralnych oświadczyło się za wolnym handlem; sześć innych żądało zupełnego usunięcia zakazów z naszej taryfy godząc na system umiarkowanych ceł ochronnych; dwie rady jeneralne obstarują przy bezwarunkowem zatrzymaniu zakazów; reszta nieoświadczała się wcale w tej sprawie. — W Paryżu stanie wkrótce bardzo piękny kościół obrządku greckiego. Budowany będzie kosztem rządu rosyjskiego w pobliżu pól elizejskich, gdzie kupiono już grunt stosowny. Kapelan tutejszej ambasady rosyjskiej, ks. Wasiliew, znajduje się obecnie w Petersburgu po ostatnie rozkazy Cesarza w tej sprawie. Msza odprawiana będzie w tym kościele u trzech ołtarzy w języku greckim, rosyjskim i francuskim.

Muzeum królewskie w Luwrze zostało wzbogacone zbiorem szacownych rękopisów i dzieł. Jednym z najciekawszych manuskryptów jest biblia, którą mnisi opactwa Tours w roku 850 ofiarowali w upominku Karolowi Łysemu.

Wielu znakomitych mieszkańców dzielnicy Faubourg St. Germain przyłącza się do karawany pielgrzymów, odpływających z Marsylii do ziemi świętej.

Z Marsylii piszą pod dniem 26. lutego, że fregata rosyjska „*Olafl*“ zawinęła dniem przedtem do zatoki tamtejszej.

Holandya.

(Ustawa oświecenia publicznego.)

Haga, 24. lutego. Wczoraj przedłożono Izbie drugiej i równocześnie drukiem ogłoszono projekt ustawy oświecenia publicznego. Treść artykułu, którym zamierzono uchylić zarzuty przeciw projektowi zeszłorocznemu, jest następująca:

„Nauka w szkołach udzielana ma dążyć do tego, by obok rozszerzania wiadomości pożytecznych i stosownych przyczyniała się także do rozwoju sił umysłowych dziatwy, i by je nakłaniała do wszystkich cnot chrześcijańskich i socyalnych. Nauczyciel nie może nic takiego uczyć, czynić lub dopuszczać, co by ubliżało poważaniu, jakie należy oddawać pojęciu innowierców. Powinien raczej wszczepiać w dzieci uczucie, uszanowania i skłaniać je do wzajemnego miłowania się i znoszenia. Właściwy wykład nauki religijnej pozostawia się duchowieństwu, a zabudowania szkolne mogą być użyte w tej mierze w godzinach wolnych. — W razie, gdyby rodzice dla skrupułów religijnych nie chcieli posyłać dzieci do szkół publicznych, i jeśli by po troskliwym rozpoznaniu niepodobna było uchylić powodu tego ociągania się, udzielone będzie wsparcie ze skarbu publicznego na utrzymanie szkoły odrębnej, jeśli tego okaże się konieczna potrzeba, i jeśli tym sposobem niedogodność ta uchyłona być może. Nastąpić to jednak może tylko na mocy ustawy osobnej.“

Włochy.

(Deputacya angielska u Ojca Ś. — Komisya w sprawach komercyalnych. — Depesza ministra neapolitańskiego do posła w Londynie.)

Giornale di Roma pisze: Jego Świątobliwość Papież przyjmował 21. lutego deputacyę znakomitych Anglików, którzy składali Ojcu Świętemu podziękowanie za nominacyę swego krajowca, biskupa Clifforda.

Z rozkazu Ojca Świętego złożona została osobna komisya pod prezydencyą ministra handlu, która ma zastanowić się nad tem, jakie korzyści mogłyby wyniknąć dla handlu rzymskiego z zamierzonego przekopania miedzymorza Suez, i jakie środki mają być użyte w tej mierze.

— Między przedłożonemi parlamentowi angielskiemu dokumentami w sprawie neapolitańskiej znajduje się następująca depesza neapolitańskiego ministra spraw zagranicznych do posła neapolitańskiego w Londynie:

Neapol, 30. czerwca 1856. „Z depeszy mojej, datowanej z 7. b. m. dowiedziałeś się pan zapewne o nadesłanych mi na ręce ambasadora angielskiego doniesieniach, jakie zawiera w sobie datowana z 19. maja kopia depeszy angielskiego ministra spraw zagranicznych. Z załączonej tu kopii tego dokumentu, który, jak sądzę, musisz pan niezawodnie mieć w ręku, przekonasz się, że rząd angielski pragnąc usunąć wszelkie niebezpieczeństwo, któreby pokój zagwarantowany na kongresie paryzkim naruszyć lub trwałosc jego ukrócić mogło, uważał za rzecz stosowną okazać obawę co do wewnętrznych stosunków w państwach naszego Króla i Pana, udzielając przytem rad i upomnień, że potrzebna jest zmiana naszego systemu administracyjnego, chociaż równocześnie uznaje powagę tej zasady, że żadne mocarstwo niema prawa mieszać się w wewnętrzne sprawy innego państwa.“

Rząd angielski obawia się, by nienaruszyło bytu Monarchii i pokoju Europy, jeśli niezostanie zmieniony nasz system administracyjny; zaleca modyfikacyę, a właśnie przyjęcie nowej polityki, mogącej zdaniem jego przyczynić się do uśmierzenia niechęci, która mogłaby zakłócić spokojność naszego Królestwa i pokój Europy. Rzecz widoczna, że rząd angielski uwłacza swej uznanej zasadzie, niemieszania się w wewnętrzne sprawy innego państwa. Usiłowanie, by usprawiedliwić oczywiste mieszanie się w administracyę tego państwa zarzutem, jakoby terazniejszy system rządu wywoływał zatrważające oznaki niechęci i burzliwe żywioły — które zresztą wcale nieistnieją — jakoby stosunki w Sycylii były niebezpieczne, tak że przytłumione na chwilę uczucia ludności mogłyby za najmniejszym powodem posunąć się do gwałtownych kroków — to usiłowanie rządu angielskiego, by uniewinnić swoje mieszanie się, przekracza, jak pan sam uznasz, granice rad przyjacielskich i oznacza to samo, co wezwać rząd niezawisły, by zgłębiał kierunek i doniosłość uczucia własnego ludu, dla rozszerzenia wiary w nieistniejące niebezpieczeństwa, do których usunięcia niemożne przecież uważać się uprawnionym żaden rząd zagraniczny. Rząd angielski powinien być przekonany, że rząd obojga Sycylii zbyt sumienny w tem, gdzie idzie o szanowanie niezawisłości innego państwa, nieprzyzna nikomu prawa, mieszać się w sprawy państw królewskich, a tem mniej upoważnienia, ganić dzieła i zasady swej jurydyki. Wszystko to sprzeciwia się podanemu zamiarowi, jakoby chciano tylko zapobiedz rewolucyi i uniknąć zakłócenia pokoju powszechnego. Przeciwnie jeśli by w Neapolu, a osobliwie w Sycylii wybuchły za-

burzenia, trzeba przypisać to takiemu mieszanu się w wewnętrzne sprawy państwa, co odejmuje rządowi jego potrzebną siłę moralną, a co było i jest dotąd jeszcze nietylko w państwach neapolitańskich, ale i w całych Włoszech główną podniętą ducha rewolucyjnego, który prócz tego jeszcze podsyca źle obliczona opieka, używana głównym agitatorom.

Podobne uwagi względem utrzymania pokoju mogą być robione rządowi Obojga Sycylii tylko z największą niesprawiedliwością i na podstawie nieuzasadnionej obawy, zwłaszcza że w państwach jego przytłumiły zawsze i przytłumiać będą nadal każdą rewolucję przywiązanie ludu do swego Monarchy i wczesna oględność rządu. — Jego Mość Król dał liczne dowody swej łaskawości, i wielce ubolewać trzeba nad tem, że właśnie ci, którzy z niej korzystali, okazali się zawsze niepoprawionymi i byli każdego czasu gotowi pograżyć kraj w anarchię i zaburzenie. — Sprzeciwia się to wielce wrodzonej dobroci Króla, naszego Pana, że niemoże przy teraźniejszych stosunkach we Włoszech, gdzie agitują niebezpieczni, szaloną nadzieją ośmieleni niedawno wichrzyciele, okazać tej uporeczywej rzeszy nieprzyjaciół pokoju powszechnego swej zwyczajnej łagodności królewskiej; i w istocie też nieuczyni tego przed, dopokąd dobro jego państw i własna godność Monarchy nienastępczą do tego sposobności Jego królewskiemu sercu.

Jestem przekonany, że rząd angielski musi być dokładnie uwiadomiony o zupełnej spokojności, jaka panuje w tem Królestwie, i dlatego uważam za rzecz niepotrzebną przytaczać inne dowody na to, kiedy sama rzeczywistość najwymowniej to potwierdza. Upoważniam pana, odczytać tę depezę Lordowi of Clarendon i doręczyć mu dosłowną jej kopię. *Carafa.*

Dnia 20. sierpnia nadeszła druga depeza z Neapolu, by złągodzić nieco wrazenie pierwszej.

Niemce.

(Posel hiszpański w Dreźnie. — Misye OO. Jezuitów.)

J. M. Król saski przyjmował 17. lutego na osobnem posłuchaniu nadzwyczajnego posła hiszpańskiego i ministra pełnomocnego, margrabię de Ribera, który przy tej sposobności wręczył J. M. Królowi listy swe wierzytelne.

— Bawarski *Volksbote* zawiera instrukcję król. ministerstwa wyznań religijnych do biskupów, w której rozporządzenia z roku 1845 zakazano jest odbywać exercycya kapłańskie księżom zagranicznym i że niewolno Biskupom przywoływać na to OO. Jezuitów, gdyż kraj ma podostatkiem zakonników i księży świeckich, którzy równie pomyślnie mogą odbywać ćwiczenia religijne. W instrukcji tej wyrażono życzenie, ażeby biskupi ściśle przestrzegali tego rozporządzenia, a mianowicie, ażeby „jedność i zgoda między kościelną i świecką władzą nie była zaburzona”. — Dziennik *Deutschland* mówi, że między księżami niemieckimi jest wielu rodem z Bawaryi, którzy wstąpiwszy do zakonu, nie przestali być Niemcami, — pominąwszy to, że dla duchownej czynności księży katolickich nie ma ani obczyzny ani rodzinnego kraju, lecz tylko wielki kościół katolicki. Anglia, Prusy i wszystkie prawie niemieckie państwa protestanckie, wszystkie katolickie państwa Europy, z wyjątkiem Sardynii, nie znajdują w misjach i ćwiczeniach kapłańskich nic takiego, co by przynosiło uszczerbek władzy państwa, bądź te ćwiczenia odbywają księża krajowi bądź zagraniczni lub nawet Jezuita. Bawaryja przybrała w tem szczególniejsze stanowisko, które tem bardziej uderza, gdy z wspomnianem rozporządzeniem porównamy artykuł 12. bawarskiego konkordatu:

„W kierowaniu dyecezyami upoważnieni są Arcybiskupi i Biskupi wykonywać to wszystko, co im na mocy pasterskiego urzędu, na zasadzie objaśnień i rozporządzeń ustaw kanonicznych według teraźniejszej lub przez stolicę apostolską potwierdzonej karności przysługują, a w szczególności . . . przepisywać i zapowiadać publiczne modlitwy i inne ćwiczenia pobożne, jeśli tego wymaga dobro kościoła, państwa albo ludu.”

Królestwo Polskie.

(Ułaskawienia.)

Warszawa, 1. marca. *Gazeta warszawska* donosi: Najjaśniejszy Pan na przedstawienie księcia Namiestnika królestwa najmiłościwiej dozwolił raczył wychodźcom polskim przebywającym we Francji: Janowi Turkułowi i Teofilowi Pruszyńskiemu, tudzież w Prusiech: Leonowi Sawickiemu, Henrykowi Hallerowi, Antoniemu Jezierskiemu, Teofilowi Ziolkowskiemu i Franciszkowi Basińskiemu powrócić do Królestwa Polskiego na zasadach najwyższego Ukazu z dnia 27. maja 1856 r.

Rosya.

(Doniesienia z Odesy. — Towarzystwo żegluga. — Handel. — Komisya regulacyjna angielska.)

Z Odesy donoszą z 23. z. m.: Nowe towarzystwo rosyjskie żegluga i handlu nie rozpoczęło jeszcze swych czynności. Słychać, że kapitanowi Arkas niepowiodło się mimo wszelkich usiłowań zakupić w portach francuskich potrzebny do tej żegluga liczby paropływów i musiano aczkolwiek niechętnie udać się w tej mierze do angielskich warsztatów okrętowych, gdzie też nabyto 8 przydatnych paropływów, których przybycia codzień się tu spodziewają.

Handel tutejszy potąd jeszcze nie przyszedł do dawniejszego rozwoju. Kilka w porcie tutejszym znajdujących się okrętów, a między temi niektóre austriackie, rozpuściły majtków swych i znajdują

się w stanie zaniedbanym, zwłaszcza nie znajdują dla siebie żadnego zatrudnienia.

Port był przez 10 dni zamrożony i dopiero 18. lutego lody puściły; okręta więc musiały się aż do tego dnia zatrzymać z podróżą.

W liczbie statków, które dnia wspomnianego odpłynęły, znajdowała się także i angielska fregata parowa, co przywiozła angielskich członków komisji do uregulowania stosunków księstw naddunajskich. Panowie ci nie mogli dostać się z Warny lądem do Gala-czu i musieli nałożyć drogi na Odese, gdyż Dunaj ściał się lodem i przerwał dalszą komunikację. Uważano przy tem, że fregata angielska nie salutowała zwykłymi wystrzałami z dział baterii rosyjskich, które także mileżały.

Grecya.

(Obłąkany w przedpokojach królewskich.)

W Atenach wydarzył się szczególny wypadek. Pewny uczeń, nazwiskiem Vavna, rodem z Chaleis, ukrył się 17. lutego wieczór w przedpokoju król. gabinetu kancelaryjnego, lecz go wcześniej odkryto i przytrzymał. Miał przy sobie sztylet i pistolety, lecz podczas przytrzymania nie stawiał żadnego oporu, a ze śledztwa okazało się, że jest obłąkany. Dziwią się tylko niedbatości straża pałacowej, że człowieka całkiem nieznanego dopuszczono o tak późnej porze aż do przedpokoju królewskiego.

Turcya.

(Stosunki z Grecją. — Kradzież klejnotów w skarbie Sultana.)

Journal de Constantinople z 19. lutego zawiera następującą notę urzędową:

„Korespondencja z Aten z 10. lutego do *Presse d'Orient* względem trudnej kwestyi, jaka zachodzić ma między Portą wysoką i Grecją, jest całkiem mylna i bezzasadna.

Zadna kwestya taka niezachodzi między obydwojma rządami, których stosunki są pomyślnie i przyjacielskie.

A jeśli kancelarya grecka mimo ścisłego dozoru dyrektora jej wydała według zwyczaju kartki podróżne dwom osobom wybierającym się w podróż z Konstantynopola do Aten, tedy król. legacya grecka, która przestrzega przyjacielskich stosunków z Portą wysoką, powzięła stanowcze środki dla zapobieżenia na przyszłość wszelkim takim pomyłkom.”

Według dalszych doniesień dziennika wspomnianego odjechać ma admirał Lyons z Konstantynopola dopiero z końcem marca, to jest w terminie oznaczonym na konferencyach paryskich do opuszczenia Bosforu i księstw naddunajskich.

Wykryto teraz sprawcę kradzieży popełnionej w prywatnym skarbcu Sultana, gdzie zginęły bardzo drogie klejnoty. Rozpoczęto śledztwo i przytrzymano skarbnika klejnotów koronnych, Mehmet Beja i żonę jego, była mamkę Sultana Abdul Medzyda. Przy indagacyi zeznała, że Mehmet Bej, klejnoty te wrzucił poczęści do Bosforu, a częścią do studni na dziedzińcu pałacowym. Odszukano też w studni jedną część skarbów skradzionych, lecz niektóre drogie kamienie były już powymywane. Dnia 19. lutego udali się wszyscy ministrowie do pałacu Dolma Bagdze dla spisania aktu. Ludność mohametańska oburzyła się wielce tym wypadkiem i domaga się kary śmierci na świętokradcę. — Upewniamy, że winowajca nie jest przy zmysłach zupełnych, lecz ztemwszystkiem kara śmierci zapewne go nieminie.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Tryest, 3. marca. Jego Cesarzewiczowska Mość Najdostojniejszy Arcyksiążę Ferdynand Maksymilian zawiął dziś na pokładzie fregaty parowej „*Elisabeth*” do tutejszego portu.

Paryż, 3. marca. Wczoraj wieczór renta 3 % 70. 87½. — *Monitor* donosi: Feruk Khan oddał dnia 2. b. m. Cesarzowi konie przesłane mu w upominku od Szacha. *Pays* donosi, że rząd chiński zakazał swym poddanym pod karą śmierci utrzymywać stosunki handlowe z Anglią.

Paryż, 3. marca. Z wiarogodnego źródła donoszą: „Dnia dzisiejszego o 5tej godz. po południu podpisali lord Cowley i Feruk Khan traktat między Anglią a Persją.”

Londyn, 1. marca. Ministeryalny dziennik *Observer* donosi w dzisiejszym swym numerze, że jutro mają się zebrać zgromadzenia stronników u Lorda Derby i Lorda Palmerstona; prezydent ministrów postanowił nawet w razie potrzeby odwołać się do kraju przeciw tej parcytalnej i bezzasadnej koalicyi.

Londyn, 2. marca. Na posiedzeniu izby niższej toczyły się dalsze rozprawy o Chinach, po długich debatach odroczone głosowanie na jutro. Zdaje się, że większość 30 głosów będzie za rządem.

Kurs lwowski.

Dnia 5. marca.

	gotówką		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	4	41	4	44
Dukat cesarski	4	44	4	47
Półimperyal zł. rosyjski	8	15	8	19
Rubel srebrny rosyjski	1	36	1	37
Talar pruski	1	31	1	33
Polski kurant i pięciozłotówka	1	11	1	12
Galicyj. listy zastawne za 100 złr. } bez	82	24	82	45
Galicyjskie obligacje indemnizacyjne } kuponów	78	30	79	3
5% Pożyczka narodowa	84	57	85	45

Wiedeński kurs papierów.

Dnia 2. marca.		w przecięciu
Obligacje	państwa	
Obligacje	państwa	83 1/16 3/4 5/8
detto	pożyczki narod.	86 85 1/16
detto	detto	—
detto	detto	—
detto	detto	—
detto	detto	—
Pożyczka	z losami z r. 1834	309 1/2
detto	detto z r. 1839	135 3/4
detto	detto z r. 1854	109 3/4
Obl. lomb.	wen. pożyczki z r. 1850	—
Obl. indemn.	Niż. Austr.	—
detto	galicyjskie i węgierskie	79 3/4
detto	krajów koron.	86 1/2
Akcyje bankowe		1038
Bankowe listy zastawne	5% z term. wypłaty	—
za 12 miesięcy	za 100 zlr.	—
Akcyje n. a. Tow. eskp.	na 500 zlr.	588 1/2
Akcyje austr. Instytut. kredyt. handlu i przemysłu	na 500 zlr. (30% wpłacone)	290 3/4 284 1/4 285 1/2
Akcyje c. k. uprzyw. tow. wschod. kolei żel.	państwa na 200 zlr. czyli 500 franków	—
detto	na 130 zlr. czyli 325 frank.	—
Akcyje kolei żel. Ces. Ferdynanda	na 1000 zlr.	2270
Akc. kol. Budziń.-Lineko-Gmundz.	na 250 zlr.	—
Akcyje kolei Cesarzowy Elż.	na 200 zlr.	204
Akcyje południowo-póln. niem. kolei komunika-	cyjnej na 200 zlr.	220 3/4
Akcyje kolei nadcaisańskiej	na 200 zlr.	204
Akcyje lomb. wen. kolei żel.	na 192 zlr.	267 1/2
Akcyje Dunajskiej żeglugi parowej	na 500 zlr.	590 591
Akcyje austr. Lloyd'a	w Tryeście na 500 zlr.	—

Wiedeński kurs wekslów.

Dnia 2. marca.		w przecięciu.
Amsterdam	za 100 holl. złotych	2 m.
Augsburg	za 100 zlr. kur.	104 104 3 m.
Berlin	za 100 tal. prus.	— 2 m.
Frankfurt n. M.	za 120 fl. na stopę 2 1/2 fl.	103 1/8 103 l.
Genua	za 300 lire nowe Piemont.	120 3/8 2 m.
Hamburg	za 100 Mark. Bank.	76 1/2 2 m.
Lipsk	za 100 talarów	— 2 m.
Liwurna	za 300 lire toskan.	— 2 m.
Londyn	za 1 funt. sztrl.	10-8 7 10-7 1/2 3 m.
Lyon	za 300 franków	— 2 m.
Medyolan	za 300 lire austr.	— 2 m.
Marsylia	za 300 franków	120 1/2 2 m.
Paryż	za 300 franków	120 3/4 2 m.
Bukareszt	za 1 złoty Para	270 271 T. S.
Konstantynopol	za 1 złoty Para	— T. S.
Cesarskie dukaty		6 3/4 3/8 Agio.
Dukaty al marco		— Agio.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 3. marca o pierwszej godzinie po południu.

Pożyczka narodowa 5% 83 3/8 — 85 3/4. Pożyczka z r. 1851 S. B. 5% 92 — 93. Lomb. wen. pożyczki z 5% 95 3/4 — 96. Obligacje długu państwa 5% 83 1/2 — 83 3/8, detto 4 1/2% 74 1/8 — 74 3/4, det. 4% 65 3/4 — 66, detto 3% 50 3/4 — 51. detto 2 1/2% 41 1/2 — 41 3/4, detto 1% 16 1/2 — 16 3/4. Oblig. Głog. z wypłatą 5% 96 — —. Detto Oedenburgs. z wypł. 5% 94 — —. Detto Peszt. 4% 95 — —. Detto Medyol. 4% 95 — —. Obligacje indemn. niższ. austr. 5% 87 1/2 — 87 3/4. Galic. i węgier. 5% 79 — 79 3/4. Detto innych krajów koron. 86 — 86 1/2. Obl. bank. 2 1/2% 62 1/2 — 63. Pożyczka loter. z r. 1834 307 1/2 — 308. Detto z r. 1839 135 1/4 — 135 1/2. Detto z r. 1854 109 1/4 — 109 1/2. Renty Como 14 — 14 1/4. Galic. list. zastawne 4% 80 — 81. Póln. Oblig. Prior. 5% 86 — 86 1/2. Głognickie 5% 82 — 83. Obligacje Dun. żeglugi par. 5% 84 1/2 — 85. Oblig. Lloyd'a (w srebrze) 5% 91 — 91 1/2. 3% Prior. obl. tow. rząd. kolei żelazn. po 275 frank. za szt. 114 — 115. Akcyje bank. narodowego 1034 — 1035. Akcyje c. k. uprzyw. towarzystwa kred. 289 — 289 1/2. Akcyje niż. austr. tow. eskomp.

Wczoraj dnia 5go t. m. odprawiono w cerkwi archikatedralnej lwowskiej obr. gr. kat. solenne nabożeństwo żałobne za duszę ś. p. JW. najprzewielebniejszego ks. arcybiskupa Paryskiego Dominika-Augusta.

Nagroda, jaką w roku 1854 wyznaczył naukowy komitet rosyjskiego ministerium dóbr skarbowych za: „Dokładną książkę podręczną o uprawie i do- bywaniu torfu w Rosyi“ została teraz odnowiona, ponieważ nie nadeszło dostateczne rozwiązanie tej kwestyi. Nagroda ta wynosi 1000 rubli srebrnych, i może być także w połowie udzielona, jeśli autor tylko częściowo rozwiąze zadanie. Dzieło to jednak musi być pisane w języku rosyjskim i nadesłane naj- dalej do 1. stycznia 1858.

-- Paryż otrzyma teraz dwie katedry języków mahometańskich. Rząd tu- recki wysłał do tego miasta dwóch najznakomitszych uczonych swego państwa Husseina Effendi i Suleimana Effendi, którzy będą miewać odczyty publiczne, a mianowicie pierwszy będzie wykladał język arabski i perski dla Mahometa- nów, a drugi język turecki dla chrześcian. Podobne katedry ma założyć rząd turecki w Londynie, Wiedniu i Brukseli.

— Król Dahomey (na zachodnim wybrzeżu Afryki) wysłał — jak do- nosiliśmy już w gazecie naszej — dwóch synów swoich na wychowanie do Francyi. Ci młodzi książęta afrykańscy znajdują się już od tygodnia w Mar- sylii i odznaczają się obadwaj rozsądnem wejrzeniem i swobodą ruchów. Uni- form liceum marsylskiego, w którym przechadzają się po mieście, nie zdaje się im być wcale przykrym. Ich ojciec, Król Guezo, jest to jeden z najpotężniej- szych naczelników na zachodnim wybrzeżu Afryki, gdzie panuje od roku 1817, i powiększył znacznie swe państwo w wojnie z sąsiadami. Do niego należy

117 3/4 — 117 3/4. Detto Budzińsko-Lineko-Gmundzkiej kol. 267 — 269. Detto póln. kolei 227 3/4 — 228. Detto tow. kol. żel. za 500 frank. 316 — 316 1/4. Detto tow. żegl. parowej 589 — 590. Detto 13. wydania 588 — 589. Detto Lloyd'a 420 — 425. Peszt. mostu łańcuch. 75 — 76. Akcyje młyna parowego wiedeń. 65 — 68. Detto Pressb.-Tyrnawskiej 1. wydania 28 — 30. Detto 2. wydania 38 — 40. Esterhazego losy 40 zlr. 74 — 74 1/2. Windischgrätz losy 24 — 24 1/4. Waldsteina losy 26 1/4 — 26 1/2. Kegliewicha losy 13 — 13 1/4. Ks. Salma losy 40 — 40 1/4. St. Genois 38 3/4 — 39. Palfiego losy 39 1/2 — 40. Cla- rego 38 3/4 — 39. Amsterdam 2 m. 86 5/8. — Augsburg Uso 104. — Bukareszt 31 T. 269 1/2 — Konstantynopol 31 T. 453. — Frankfurt 3 m. 103. — Hamburg 2 m. 76 1/2. — Liwurna 2 m. 105. — Londyn 3 m. 10-7 1/2. — Medyolan 2 m. 103 1/2. — Paryż 2 m. 120 5/8. — Cesarskich ważnych dukatów agio 7 1/4. — Napoleonodor 8 — 6 — Angielskie Sover. 10 10 — 10 11. — Imperyal Ros. 8 — 18.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 5. marca.

Oblig. długu państwa 5% 83 3/4; 4 1/2% —; 4% —; 4% z r. 1850 —; 3% —; 2 1/2% —. Losowane obligacje 5% —. Losy z r. 1834 za 1000 zlr. —; z r. 1839 —. Wiedeń. miejsko bank. —. Węgiers. obl. kamery nadw. —. Akcyje bank. 103 1/4. Akcyje kolei póln. 2307 1/2. Głognickiej kolei żelaznej —. Oedenburgskie —. Budwajskie —. Dunajskiej żeglugi parowej —. Lloyd —. Galic. listy zast. w Wiedniu —. Akcyje niższo-austr. Towarzystwa eskomptowego a 500 zlr. — zlr. Amsterdam 1. 2 m. —. Augsburg 104 3 m. Genua — 1. 2 m. Frank- furt 103 2 m. Hamburg 76 1/4 2 m. Liwurna 104 1/2 1. 2 m. Londyn 10 — 8. 2 m. Medyolan 103. Marsylia 120 1/4. Paryż 120 1/2. Bukareszt 269 Kon- stantynopol —. Sinyrna —. Agio duk. ces. 7 1/8. Pożyczka z r. 1851 5% lit. A. —; lit. B. — Lomb. —. 5% niż. austr. obl. indemn. —; innych kra- jów koron. 79 3/4. Renty Como —. Pożyczka z r. 1854 109 3/4. Pożyczka naro- dowa 85 18/16. C. k. austr. akcyje skarb. kolei żelaz. po 500 fr. — fr. Akcyje c. k. uprzywil. zakładu kredyt. 290 1/2. Hypotekar. listy zastawne —. Akcyje zachodniej kolei żelaznej 205 1/4.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 5. marca.

Hr. Starzeński Adam, z Gródka. — PP. Kownacki Ant., z Czernicy. — Hankiewicz Leon, ze Szezerca. — Sanicki Wład., ze Złoczowa. — Niedzwiecki Aleks. i Niezabitowski Ludwik, z Gródka. — Czajkowski Hip., z Bóbrki. — Gromnicki Józef, z Budzanowa.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 5. marca.

Hr. Borkowski Miecz., do Mielnicy. — PP. Raczynski Feliks, do Woli. — Dittrich, c. k. kapitan, do Czerniowiec. — Kleski Jan, do Dembiec. — Udrycki Adolf, do Wielkichmostów. — Zgaździński Konst., do Ulicka. — Żarski Kaz., do Kulawy.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 4. marca.

Pora	Barometr w mierze parys. sprow- adzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan po- wietrza wilgo- tnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	331.06	— 6.0°	89.4	południowy	sł. pogoda
2. god. popoł.	329.73	— 1.1°	72.4	"	"
10. god. wiecz.	327.66	— 3.8°	82.9	"	"

T E A T R.

Dziś: Dramat polski: „Gryzelda.“ (Występ gościnny pani Asz- pergerowej.)

Jutro: Przedst. niem.: „Der Kurmärker und die Picarde,“ potem: „Das Fest der Handwerker,“ nakoniec: „Die Rückkehr des Landwehrmannes.“

KRONIKA.

Wczoraj dnia 5go t. m. odprawiono w cerkwi archikatedralnej lwowskiej obr. gr. kat. solenne nabożeństwo żałobne za duszę ś. p. JW. najprzewielebniejszego ks. arcybiskupa Paryskiego Dominika-Augusta.

Nagroda, jaką w roku 1854 wyznaczył naukowy komitet rosyjskiego mi- nisterium dóbr skarbowych za: „Dokładną książkę podręczną o uprawie i do- bywaniu torfu w Rosyi“ została teraz odnowiona, ponieważ nie nadeszło dostateczne rozwiązanie tej kwestyi. Nagroda ta wynosi 1000 rubli srebrnych, i może być także w połowie udzielona, jeśli autor tylko częściowo rozwiąze za- danie. Dzieło to jednak musi być pisane w języku rosyjskim i nadesłane naj- dalej do 1. stycznia 1858.

-- Paryż otrzyma teraz dwie katedry języków mahometańskich. Rząd tu- recki wysłał do tego miasta dwóch najznakomitszych uczonych swego państwa Husseina Effendi i Suleimana Effendi, którzy będą miewać odczyty publiczne, a mianowicie pierwszy będzie wykladał język arabski i perski dla Mahometa- nów, a drugi język turecki dla chrześcian. Podobne katedry ma założyć rząd turecki w Londynie, Wiedniu i Brukseli.

— Król Dahomey (na zachodnim wybrzeżu Afryki) wysłał — jak do- nosiliśmy już w gazecie naszej — dwóch synów swoich na wychowanie do Francyi. Ci młodzi książęta afrykańscy znajdują się już od tygodnia w Mar- sylii i odznaczają się obadwaj rozsądnem wejrzeniem i swobodą ruchów. Uni- form liceum marsylskiego, w którym przechadzają się po mieście, nie zdaje się im być wcale przykrym. Ich ojciec, Król Guezo, jest to jeden z najpotężniej- szych naczelników na zachodnim wybrzeżu Afryki, gdzie panuje od roku 1817, i powiększył znacznie swe państwo w wojnie z sąsiadami. Do niego należy

miasto Wielah u odnogi Gwinei, gdzie dozwolił osiadać kupcom francuzkim, i gdzie mają teraz znaczną faktoryę. Wielah jest to miasto liczące do 25.000 mieszkańców, i oddalone od wybrzeża o 5 kilometrów (dobrą milę). Stolicą państwa jest Abomeh dalej w głębi państwa, gdzie Guezo przed 5 laty przy- mował porucznika okrętowego Bonet w charakterze reprezentanta Francyi. Król zebrał tu na cześć tego gościa znaczną część swojej armii, między innemi także pułk Amazonek 2000 bardzo bogato ubranych kobiet. Cała armia królewska składa się z 40.000 ludzi. Powaga Króla jest ustalona i szanowana. Król ma trzech ministrów: jeden obejmuje departament spraw wewnętrznych. marynarki i handlu, drugi sprawiedliwości, trzeci finansów. U wnijsia do miast oplacają dziesięcinę wszystkie sprowadzane i wywożone towary. Uprawa kraju dosko- nala; ale zbywa na kamieniu, i mury pałacu królewskiego składają się z ubitej ziemi pomieszanej z krzemieniem; mury te są 6 metrów (36 stóp) wysokie i bardzo grube. Kapitana paropływu „Dialmath“, który zabrał w Wielah obudwu synów królewskich, przyjmowano bardzo świetnie.

— Wielką ciekawość wzbudzają teraz poszukiwania starożytności w Tu- necie, które podejmuje niejaki p. Davis Anglik za pozwoleniem Beja tunetań- skiego. Odgrzebuje odwieczne grzyby Kartaginy, a mając poszlaki pewne, wydo- był zpod ziemi szczątki starożytnej świątyni, jak mieni Dydony. Długo praco- wał, nim się do spodu dostał, ale pracę wynagrodziły mu odkrycia pięknej mo- zaiki, różnych posażków i ornamentów starożytnych. W mozaikę po odkryciu okazały się w rysunku dwie głowy wielkości znacznej, bo po 3 stóp wysokości. Z pozorów wydają się Junony i Dydony. Potąd zostaje cała mozaika na miej- scu, ale rząd angielski niezawodnie użyje sposobu, ażeby te wszystkie osobl- wości przewieźć do Londynu.